

06.11.2024

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

SLC:n nuorisovaliokunnan tapaaminen maa- ja metsätalousministerin kanssa

1. Nuorten kiinnostuksen lisääminen ryhtyä työskentelemään maatalousalalla

Kannattavuuden lisääminen:

- Paremmat mahdollisuudet lainan saamiseksi/ottamiseksi
- Tukea myös nuorille, joilla ei ole omaa perhetilaa
- Lisätä maan saatavuutta nuorille
- Välineitä tukemaan sekä suuria että pieniä tiloja, jos haluamme lisää nuoria tuottajia
- Aktiivisten viljelijöiden tukeminen
- Kannustaa yrittäjyyttä ja erikoistunutta maataloutta, enemmän avomaaviljelyä ja proteiinikasveja
- Vahvistaa tuottajien asema elintarvikeketjussa, kaupan asema on nyt liian vahva
- Hallitusohjelman täytäntöönpano, ei lisäkustannuksia maataloudelle

Vähennetään alan negatiivisuutta:

- Suunnata koulutusta ja hankkeita nuorille riittävän ajoissa, joilla tuodaan esille alan hyvät puolet
- Peruskoulujen maataloustieteiden opetusta tulisi turvata ja lisätä, ei vähentää, kuten nyt tapahtuu
- Positiiviset hankkeet ovat mm. Kokkaa kotimaista kahdeksannella luokalla kotitaloudessa, Farmer Time Finland, jossa koululaiset tutustuvat tuottajiin, ja 4H:n ruokakoulut.
- Vastaavat hankkeet tarvitsevat lisärahoitusta, paljon tehdään talkoolla tuottajien kustannuksella

Vähennetään epävarmuutta tulevaisuudesta:

- Turvata omavaraisuutemme ja taata kotimaisten tuottajien työ
- Vaatimus, että julkisella sektorilla hankittavien elintarvikkeiden on täytettävä vähintään samat vaatimukset kuin suomalaisessa elintarviketuotannossa.
- Varmistaa riittävä rahoitusta maa- ja metsätalousalan koulutukselle. Koulutuksen ei tarvitse vain selviytyä, vaan myös parantua, sillä tulevaisuuden haasteet edellyttävät riittävää osaamista
- Huolehtia riittävästä työvoimasta, mahdollisuudet työllistää ulkomaalaisia ei ainakaan saa vaikeutua.

Turvataan tulevaisuuden tuottajien hyvinvointia ja jaksamista:

- Suurempien tilojen ja haasteiden lisääntyessä meidän on varmistettava tuottajien hyvinvointi
- Erittäin hyvä, että Välitä viljelijästä-hankkeesta tehdään pysyvä toiminta
- Lomituspalvelu on ainutlaatuinen järjestelmä ja pitäisi jatkossa lisätä. Päivien määrä olisi syytä nostaa 26 päivästä vähintään 30 päivään vuodessa. Pyhäpäivien enimmäismäärä on lisättävä huomattavasti nykyisestä kolmesta päivästä vuodessa. Järjestelmä saa jopa kehuja ulkomailta.
- Paremmalla hyvinvoinnilla vahvistamme tuotantoa ja turvaamme elintarvikehuollon ja Suomen huoltovarmuuden.

Vähennetään hallinnollista taakkaa:

- Vähemmän tukihakupäiviä vuodessa, yksi päivämäärä kasvintuotantotuille ja yksi päivämäärä kaikille eläintuille, ilmoituspäivät olisi syytä pidentää 7 päivästä 14 päivään.

2. Tuleva CAP-kausi nuorten viljelijöiden osalta

Strateginen dialogi pohjana seuraavalle CAP-kaudelle:

- Halutaan tukea tulevia viljelijöiden sukupolvia
- Kehottaa jäsenvaltioita laatimaan sukupolvenvaihtoa koskevat toimintasuunnitelmat ennen vuoden 2027 loppua
- Raportissa mainitaan, että toimintasuunnitelmassa olisi painotettava seuraavia osa-alueita:
  - 1) Suuntaviivat **viljelysmaan** siirto-ohjelmia varten nuorille viljelijöille ja uusille tulokkaille.
  - 2) **Lainapaketti** nuorille ja uusille viljelijöille.
  - 3) Maatalousyrittäjille ja siihen liittyville ammatille **koulutusta** ja elinikäinen oppiminen. Maatalouden on saatava jälleen näkyvyyttä julkisuudessa ja koulutusta ja viestintää on vahvistettava sekä julkisella että yksityisellä tasolla. Maataloutta olisi uudistettava houkuttelevaksi ja palkitsevaksi uravalinnaksi.
- SLC:n nuorisovaliokunta on samaa mieltä siitä, että edellä mainitut alueet tulisi asettaa etusijalle EU:n toimintasuunnitelmassa, mutta korostaa, että on tärkeää **pitää nuoret viljelijät erillään uusista viljelijöistä**. Haluamme nuoremman viljelijäyhteisön ja alentaa maatalousyrittäjien keski-ikää, mikä tarkoittaa, että nuoret viljelijät pitää olla etusijalla.
- Nuorisovaliokunta pitää myös keskeisenä, että Euroopan investointipankki saa suuremman roolin maatalousalan-lainoissa ja tukijärjestelmissä myös Suomessa.

Riskinhallinta:

- Tulevalla CAP-kaudella riskinhallinta on parannettava. Poikkeukselliset tapahtumat ja kriisit ovat yleistyneet, ja meidän on oltava valmiita tukemaan tuottajia nopeasti, kun jotain tapahtuu, jotta elintarviketuotantoa voidaan turvata.

Nuorten viljelijöiden tuet:

- Nuorisovaliokunta suhtautuu varovaisesti myönteisesti maatalousyrittäjien tulovelvollisuuden uuteen tasoon eli 22 000€ vuodesta 2025 alkaen. On hyvä tukea aktiivista ja elinvoimaista maataloutta, mutta harvemmat nuoret voivat saada tukea.
- Aloitustuen pitäisi nostaa 45 000 euroon, ottaen huomioon nykyiset kustannukset ja hinnat. Pitäisi myös olla nopea ja sujuva maksu.
- Korkotukilaina on myös korotettavaa, ottaen huomioon tulevaisuuden suuret tilakoot.
- Yhteisöt ovat Suomessa tärkeä väline, eikä niiden tilanne saisi vaikeutua tuen saamisessa
- Uudet ratkaisut osakeyhtiöiden aloitustuen saamiseksi. Yhtiön on voitava saada aloitustukea useita kertoja ottaen huomioon tulevaisuuden sukupolvenvaihdot.
- Pidentää nuorten korotettu investointituki 10 vuodeksi 7 vuoden sijasta, koska vie aikaa päästä sisään tilan toimintaan ja suunnitella hyvää investointia.

Tulevan CAP-kauden valmistelu:

- SLC:n nuorisovaliokunta ehdottaa, että saamme myös edustajan tulevan CAP-kauden valmistelussa Suomessa, kuten MTK Maaseutunuoret sai nykyiselle CAP-kaudelle.

SVENSKA LANTBRUKSPRODUCENTERNAS CENTRALFÖRBUND SLC R.F.

Sören Stenroos, SLC:n nuorisovaliokunnan puheenjohtaja